

ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ГРОМАДЯН В УМОВАХ УКРАЇНО-РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Актуальність дослідження: в умовах україно-російської війни актуальною проблемою постає необхідність вивчення становлення української національної самосвідомості, тому що вона обумовлює соціальну і політичну активність народу, а також є тим нездоланим духом, завдяки якому вирішуються проблеми державотворення. **Мета дослідження:** дослідити поняття національної свідомості українців, процес її формування, та обставини, які на це вплинули. **Завдання дослідження:** дослідити зростання національної свідомості громадян в умовах україно-російської війни та визначити її причини. **Об'єкт дослідження:** національна свідомість громадян України. **Предмет дослідження:** громадяни України. В умовах сучасного українського суспільства під впливом різноманітних політичних, економічних та соціальних чинників українська національна свідомість переживає новий етап формування [2, с.224]. Національна свідомість в людському середовищі має не просто філософський контекст, а й важливу базову основу для процесу становлення та подальшого розвитку будь-якої нації на політичній карті світу. Неможливо бути впевненим, що кожен громадянин є національно свідомим, але і неможливо це заперечити [3]. «Поняття національної свідомості має ще й важливу науково-практичну основу для розвитку і становлення нації. Щодо поняття національна свідомість, то під ним розуміють форму етнічного, політичного, соціального самовираження кожної окремої людини яка утотожнює себе з певною національно-соціальною спільнотою» [1, с.202]. І, як показують останні події в нашій державі, за відсутності міцного економічного потенціалу саме національна свідомість здатна виконати функцію «сталого каркасу» споруди під назвою держава, здатного в критичний момент взяти на себе основне навантаження. «За всю тридцятирічну історію існування держави під назвою Україна постійно гостро давалися взнаки проблеми, пов'язані з формуванням громадянського суспільства в цілому, та з національною свідомістю зокрема. Частково це було зумовлено вже традиційним індивідуалізмом українців, який прослідковується протягом декількох століть, але, значною мірою, це був і результат тривалої відсутності власної державності та посттоталітарного спадку частини громадян сучасної України» [1, с. 202]. Але українське суспільство, будучи частинною європейського та й світового інформаційного простору, не могло не змінювати свої суспільні цінності. Як наслідок – переоцінка національної свідомості, а, як результат – Помаранчевий майдан і Революція Гідності. Сучасна імперська політика східного сусіда, яка переросла в відверту агресію щодо України, підвела нас до вирішального етапу боротьби за незалежність української держави, та, водночас, «оголила» низку невирішених проблем, одна з яких має ідеологічний характер та пов'язана з ліквідацією залишків тоталітарних символів, які в тій чи іншій мірі продовжували і продовжують впливати на свідомість частини населення. «Війна, яка розпочалася в 2014 році у вигляді різновиду гібридної інформаційно-диверсійної війни є, насамперед, війною кардинально протилежних ідеологій та біполярних світоглядів» [1, с.202]. Значною мірою вона була зумовлена бажанням кремля відвернути увагу власного населення від нагальних життєвих проблем, пов'язаних з низьким рівнем життя в середині країни, та з прагненням реанімувати праобраз Радянського Союзу в його тогочасних кордонах з усіма тоталітарними атрибутами і символами. **Висновок.** В умовах протиставлення ідеологічним догмам СРСР, російським націоналізмом все це в симбіозі з надуманими «духовними скрепами» та в контексті постійного перекручування історичних фактів в Україні з однієї сторони, та Євроінтеграційних і Північноатлантичних прагнень українців - з іншої сторони, почала швидко зростати національна свідомість і, як результат, ми побачили нового українця, який здатний любити свою державу не тільки в піснях, а й готовий заплатити за її незалежність та свою національну самоідентичність, при тому не тільки фінансово, а й найдорожчим, що має людина – своїм життям. А це, на мою думку, є ознакою нового етапу становлення української національної ідеології, суть якої зводиться до необхідності захисту власних національних інтересів, сприйняття фундаментальних цінностей і традицій титульної нації на умовах поваги інших етнічних груп, які проживають на території України та стоять на позиції її незалежності. «Наша свідомість дуже хоче, щоб це була не просто військова перемога, а щоб відбулася перемога українців і України в головах тих людей, які й нині чекають там Росію» [3, с.169].

Список використаних джерел

1. Богач О. Зростання національної свідомості громадян в умовах україно-російської війни / О. Богач: URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/34839/1/202.pdf>.
2. Зюбрій Д. Зростання національної свідомості громадян в умовах україно-російської війни / Д. Зюбрій: URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/34849/1/224.pdf>.
3. Слюка В. Українська національна свідомість – основа буття нації / В. Слюка: URL: <https://vzhovkvi.com/kultura/ukrajinska-natsionalna-svidomist-osnova-buttya-natsiji.html>.
4. Кашпор, О. Війна очима ТСН. Київ: Основа, 2015. 222 с.